

Odgovor klorofažetičnim njeunom

Klerofašisti od «GIORNALE DI TRIESTE» zahtevajo torej razsvetljevanje »Primorskega dnevnika»...

Za autemeljiten svoje zahte-
ve je našel klerofašistični me-
pomella.
Pa tudi če bi Slovenci hote-
li ugotoviti brbet med sramo-
DA HOČE NALASČ IZKOPA-
TI SE BOLJ GLOBOKO BRA-
ZDO MED ITALJANSKO VE-

...afon pretvezo v našen član-
cu, ki smo ga v sobotni števil-
ci objavili pod naslovom »Dr-
...tilnim in zatiralskim ukazom
conskega predsednika, tega pri
...ČINO IN SLOVENSKO MANJ.
SINO» — pa je zadeva v svojih

je pod naslovom **„LIN-
GUAGGIO CONSIDERATO“**
koro v celoti prevedel dankar
na drugi strani nedeljske šte-
tilne **„GIORNALI“**.
to, da je nalomljena omenja-
na, da je prevod netočen ter
priporočamo klerofašistom, naj
si odkrijbo boljšega prevajal-
ca. Kar nas zanima, so te zadnje
besede našega članka, ki
je bil podoben in pravico-
bne zbudne. Te besede se
glavito:

„Zašto demokratiznemu in
klerofašizmu predsednični co-
netvetjeju, naj se nikar več
po fašistovski ne razbur-
a! — Ve naj namreč, da so
agnalni ta — kamor spadajo

...se tiste, ki so naš jezi zati-
ali. — Pa bomo ugnali tudi
...že bo že medalijske pro-
...

Abtevamo enakovravnost!

Veljavna ena govora si!

še v Trstu. Pri tem se lahko sdružuje da počenja to v imenu krščanske civilizacije in poštenja itd. Saj so v imenu fašističnih zakonov postavljali Slovence pred sodišča iz istih vzlogov: civilizacijski, adaltnosti, poštenja" (in prav si ga vedi česa vse se ga ne, sedli, obzali, ubili, ali v kladu, mrtvili in požigali. Pa ni nič pomagalo, zmečali smo mi, profasisti, ki smo se fašistični zakonodaji uprli.

Kajti krivica, ki so nam jo delali je redila upor in ga porajeta ga bo porajala, dokler bo la krivica travlja. Mi pa se kričimo, ukazom in okrožnicah ne bomo upogljili in jih ne bomo izvajali, ker jih izvajati ne moremo, pa čeprav nas bodo sodili in poizigali v nemir.

ih in našega naroda, ki poskušajo izvajati in ga v veliki meri tudi že izvajajo, nam nami.

O "ovčjih kozah, in "jokanju,"

Naj jih "spominimo samo na tisto - osakega civiliziranega clopeka svramotno in nepojmljivo - zvernostno tuljenje in vztrajanje, ko se je ni mogoče prebrskati obinega, ki sveta zaslišala, slovenska beseda da. Očitno klerofasisti od "GIORNALE DI TRIESTE" smatrajo tisti nepozabi prizor ki ga je še v dnglji (da uporabimo omiljeno besedo župana Bertolija) težko doživeti, to počasi "FRANCINEGA IN POMIRLJIVEGA" rešetanja "DELIKATNEGA" upravanja, so filija. Saj se spominjajo, kako so se prav gotovo s pisem sveto

sem spodbud, na uporabi proti postavljene oblasti; in ne morem postavljati razloženja, če denimo in pošiljali po taboriških in po ječah, kajti krivica mora biti jeja hujskaškega članka vrednostista opabnega izovističnega

...tjiskati spravihi pod istu su-
soziški paragraf, ki govori o
kaznovanju hujšakaev na upor.
Toda, poglejmo, kdo hujška
na upor?

Na upor ključa in dejansko
ruska tisti, ki hoče vladati
na ljudstvom s krievnimi in
»DELIKATNO VPRAŠANJE«.

zavzet. Mi smo se uprli pri
pet ve, da smo zmagali. Uprli
mo se fasilistični zakonodajci in
je ji upiramo nemelno se da-
mo. Med fasilistični zakonodajo
pa spadajo vsi neukinjeni fa-
silitični zakoni in vsi tisti ukazi

40 GIORNI». Delikatno pa to vprašanje ni prav nič, ker ga

[illegible]

jeni vsebinski uprli ne samo vsi Slovenci brez razlike na poli-

Uprili so se mu ključna tuga
na izvoljeni občinski sveti (ru-
ten zvezkega).

Nas dnevnik torej ne poziva
slovanu na upor, ker je upor
u. Nas dnevnik ta upor le re-
sistrira in ga odobruva, ker je

O "pravničnin in pomirljivih, poskusih
Glede klerofobijske kinap-
ske tradicije, da se je upravnice
mirnega sošitja **APOKUSILO**
RESITI S PRAVNIČNOSTJO IN

z Dunaja, samo nobeni jugo-
slovaški dramski, operni, kon-
certni ali baletni skupini ne
Palaco pa, z kateri je bilo na-
je gledališke, so nam jasistične
pobesne zveri požalje in o sta-
leonev dne To je balet

Indijanci: V petek ali nedeljo

BRUSELJ, 17. — V obveščenih krogih izjavljajo, da se bo bivši kralj Leopold vrnil v Belgijo v petek ali v nedeljo.

rečiti njihov odhod. Del kršćansko-socialnih vodite-
ljiv bože namreči da bi se

Neki visoki funkcionar ameriške vlade je dal nekaj uradnih dodatkov o ukrepih, ki bi bili v korist Sloveniji na Trzinu. Socialisti, ki odločno nasprotujejo Leopoldovemu povratku, pa so sklenili, da bodo na vse načine skušali preprečiti izločitev Slovenije iz skupnosti državljanov Italije. Toda, kaj bi

sovanje ukinitve zakona, ki pre-
poveduje Leopoldov povratek.

**Desbata in Corrieri
magnala v peti etapi**

ede vpkolica članov državne
arde, ki šteje 27 divizij.

ri letalski nesreči

NOVI DELHI, 17. — V bližini Pathankot se je neko indijsko letalo s 35 potniki in 4 posadniki razbil pri letu iz Londona. Na letu je bil tudi indijski premijer Indira Gandhi. Letalo je bilo na poti v Džamšedpur, 200 km, pa vesta zmagala Francoz Robert Desbats in Italijan Giovanni Corrieri, ki sta skupno prišla na cilj v 10 urah 35'15".

V splošni kvalifikaciji vodi v splošni kvalifikaciji vodi

še vedno Francoz Bernard Gauthier; drugi je Luksembur-

Ka se je nocoj po kraljevem su vrši razgovor med hlijem, angleškim poslanikom Moskvi. Razgovor je bil nekako nadaljevanje prejšnjih sestanj, vendar je bil nekoliko drugačen. Zadržali su vrši razgovor med hlijem, angleškim poslanikom Moskvi. Razgovor je bil nekako nadaljevanje prejšnjih sestanj, vendar je bil nekoliko drugačen.

stevilo te tržške gminoranges.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Dopis z Opčin „Internacionalni“ napisi

Opčine so postale v teh dneh pastirje vročine cilj mnogih Tržičanov. Poleg stalnih letovščinarjev prihaja vsako nedeljo na Opčine in skozi Opčine na tisoče izletnikov in tudi med tednom so zvečer openski lo. kralj polni mešanov, ki so se prišli hladiti po celodnevem delu med vročimi mestnimi zidovi. Naši gostilničarji in kavarnarji so za to priliko obno. villi in prepletkali pročelja svojih lokalov, kar je vsakekor v redu in na mestu.

Ni pa v redu in na mestu, da so ob tej priliki skoraj brez izjeme pozabili na slovenske in so se v glavnem zatekli v neke „internacionalne“ napise, misleč, da bodo s tem dosegli, da bo volk sit in kosa celas. S tem pa so pokazali prav neumestno oportunitetno in neupravičen strah: Tržaške mešane v okornih večini pravni ne bodo dvojezični napisi ali če bi bili vsi openski gostilničarji in kavarnarji vzamemo za nauk.

Tudi komunisti so, kot kaže, mnenja, da ni umestno dajati vidnega poudarka, da so Opčine slovenski kraj, ki je v najtežjihedah izprizkal kaj in kako misli. S premetnostjo potozijo bi radi likvidirali zadevo spomenika padlim partizanom. Akcija za spomenik je sicer zastopala, vendar pa ni misel nanj na Opčinah še umrla. Da se zamisel ne izvedla, so krivice predvsem žalostne, razvane razmere, ki jih je povzročil Riko Malalan, ki je glavni krivec vsakega razdora. Sedaj postaja svoje odposlanec k funkcionarjem Partizanske zveze, da bi njemu izročili denar zbran za spomenik zato, da bi z njim plačali za izmenj padlih partizanov postavljeno na pokopališču dokončno likvidirali vprašanje spomenika. Openci pa smo mnenja, da se ne sme ponoviti „pri nas primer kot v Barkovljah, kjer so postavili spomenik, ki ne prikazuje značaja in pomena naših žrtev. Če imajo spomenike v Trebach in Gropadi in so lep spomenik postavili lani tudi v Velikem Rempu, smo prepričani, da ga bomo prej ali slej postavili tudi na Opčinah.

Saj je bil po tolikih letih že čas...

Salež bo imel novo šolsko poslopje

Oddelek za javne naprave pri Zvezniški vojaški upravi je sklenil, da prične v kratkem gradnjo novega šolskega poslopja v Saležu (občina Zgonik).

Prebivalce Saleža bo prav gotovo ta vest zanimala, saj so po tolikih letih sploh izgubili upanje, da bi kdaj koli prišli do poslopja, ki bi lahko resnično nosilo ime šola. Prepričani so namreč bili, da je Vojaški upravi mnogo bolj važno zidati inje, raznih cest, hotelov, parkov itd. kot pa zidati tako krvavo potrebnih šolskih poslopj. Osnovna šola, v katero so do danes hodili otroci Saleža in bodo že nekaj časa, je bila namreč v zasebni kmečki sobi, ki je bila vse prej kot primerna za učilnico. Okna te

Ali pride sedaj na vrsto ladjedelnica Felszegy?

Do sedaj so bila nova naročila samo obljube

Javljeno je bilo, da bo splovitev motorne ladje „Irmis“ v ladjedelnici Felszegy že v soboto 15. t. m., ker pa je bilo v soboto prav ob napovedani uri splovitve v Tržaškem zalivu veliko neurje, so morali slavnost odgoditi na nedeljo jutraj. Splovitve te nove motorne ladje je so je udeležilo veliko število delavcev, zaposlenih v ladjedelnici Felszegy ter predstavniki tržaških odgovornih oblasti.

Splovitev nove motorne ladje, ki ji morala pomeniti pravi praznik veseli dogodek za delavstvo, ki je novo ladjo gradilo, je bila točkovno povezana z vse drugačnimi občutki. Z dograditvijo motorne ladje „Irmis“ je namreč ladjedelnica Felszegy skoraj da končala ves svoj delovni nalet za leto 1949-1950. Cima bo dogradilo še 600 tonski parnik, ki ga ima sedaj v delu, bo ladjedelnica zaključila vsa naročila, ki so ji bila do sedaj dodeljena. Za dograditve tega parnika pa seveda ne bo potrebni vsi delavci ladjedelnice Felszegy, ki jih je skupno 135; 65 delavcev bo zaradi tega prav gotovo izgubilo službo ter se tako priključilo še velikemu številu brezposelnih delavcev na Tržaškem ozemlju. Če v nekaj mesecih ne bo rešeno vprašanje novih naročil za ladjedelnico Felszegy, jo bo doletela prava ista usoda, kot ladjedelnica Martinuzzi in ladjedelnica Sv. Roka. Ladjedelnica Martinuzzi je sicer pred časom dobila neka manjša naročila, katere pa bodo zaposlila le zelo majhno število delavcev; s tem seveda ne moremo reči, da bi bilo vprašanje te ladjedelnice rešeno ter da bi obratovanje v tej normalno potekalo. O ladjedelnici Sv. Roka smo pa v zadnjih dneh tako dosti govorili. Ta ladjedelnica stoji danes prav tako pred problemom novih naročil, ki ga odgovorni krogi „pročujejo“; medtem ko traja „pročovanje“, pa delavci te ladjedelnice s strahom pričakujejo, kdaj bodo prejeli od vodstva obvestilo, da so odpuščeni z dela.

Za enkrat je edino te ladjedelnice Sv. Marka bolj srečna od ostalih ladjedelnic Tržaškega ozemlja. Do sedaj je namreč še vedno prejela zadostno število naročil, s čimer je bila zagotovljena zaposelitev vsemu delavstvu. Če bo sreča trajala še v naprej, se pa ne ve; lahko se

zgodí, da bo Marshallov plan tudi njo „obdaril“ z vsemi njemu lastnimi „dobrotami“. Pred časom se je govorilo, da je bil nakazan denarni znesek za izgradnjo ladij v skupni teži 6000 ton. Ta nova naročila naj bi prejele male ladjedelnice, ki bi na ta način zagotovile zaposelitev vsem svojim uslužbenecem. Kot vse obljube so ostale tudi obljube o zgoraj navedeni denarni pomoči le prazne besede.

Radovedni smo, kdaj se bodo odgovorne oblasti zagnale ter ukrenile vse potrebno, da bi bilo vprašanje malih ladjedelnic rešeno. Če rešitve tega problema v doglednem času ne bodo našle, potem je ponovno v nevarnost njihova propaganda o Marshallovih „dobrotah“, ki naj bi prispevale k izboljšanju gospodarskega položaja na našem ozemlju. Delavstvo noče več obljub, temveč zahteva rešitve tega problema, od katerega je odvisna usoda malih ladjedelnic in s tem v zvezi usoda vseh tamkaj uslužbenih delavcev in njih družin. Če ne bodo

prišla v kratkem ta tako zaželena nova naročila, potem bo samo v ladjedelnici Sv. Roka nad 300 delavcev brezposelnih, da ne omenjamo še posebej ladjedelnice Martinuzzi (ki že tako počiva), ladjedelnice Felszegy in Cantiere Giuliano ter kot zadnji Tržaški arsenal. Za rešitev tega vprašanja se sedaj zanimajo sindikalni zastopniki kot tudi zastopniki odgovornih oblasti. Kakšen rezultat bo dalo to njih znanjemanje nam bo pokazala bližnja bodočnost. Na vsak način je delavstvo malih ladjedelnic pripravljeno z vsjo odločnostjo braniti svoje interese ter braniti obstoj malih ladjedelnic.

Tržaški delavci poudarjajo, da ne bodo nikoli dopustili, da bi se končno uresničile nakane, ki so jih postavili kapitalisti že leta 1945, in sicer, da bi uničili našo industrijo. Naša industrija mora živeti – živeti mora tudi naše delavstvo, ki odločno zahteva, da mu odgovorne oblasti zagotovijo vsaj stalno zaposlitev in s tem v zvezi stalen zaslužek.

Razprava proti družini Marsič, Vardabassu, Babosevi in Kermacu

Za vse obtožence razen Vardabassa in Mirande je javni tožilec zahteval hude kazni od 10 do 30 let zapor

Zastopnik zasebne stranke dr. Morgera je na včerajšnjem nadaljevanju razprave proti osmim obtožencem, ki jim obtožila očita, da so 16. julija 1945. leta ubili Lorenza Coslovicha, izjavil, da misli govoriti šele po govorih branilcev, zaradi česar je včeraj javni tožilec Battisti Stabile pričel s svojim govorom, ki je trajal malo več kot 3 ure. V svojih izjavah je sodišče dokazovalo krivdo vseh obtožencev razen Gordia Vardabassa in Mirande Marsič, kateri naj bi sodišče opustilo zaradi pomanjkanja dokazov.

Za Babosevo, ki naj bila kriva vseh obtožb, je zahteval od sodišča, naj bo obsodi na 40 let zapor, od katerih naj sodišče na podlagi olajševalnih okoliščin odšteje 10 let, tako da bi kazen bila 30 let zapor. Od kazni naj sodišče zopet odšteje leta, od katerih ima obtoženka pravico na podlagi raznih amnestij.

Za Antona Marsiča, ki naj bi bil po njegovem kriv umor ter rona, je zahteval od sodišča, da ga obsodi na 23 let zapor, da 70 tisoč lir globe, od katerih naj mu oprosti 8 let globo.

Za Albina Marsiča je zahteval enako kazen kot za njegovega očeta Antona, od obtožbe dvojnega poskusa umora pa naj ga sodišče oprosti zaradi pomanjkanja dokazov.

Marija Marsič naj bi bila po njegovem kriva umora in rona, zato naj bi jo zaradi umora sodišče obsodilo na 12 let ječe (3 leta oproščena), zaradi rona pa na 3 leta zapor, zaradi 40.000 lir globe. Kazen, ki jo je zahtevala zaradi rona, naj bi ji sodišče opustilo.

Dionizij Marsič naj bi bil kriv umora in rona. Sodišče naj bi ga zaradi umora obsodilo na 10 let zapor (3 leta oproščena), zaradi rona pa na 4 leta in 40.000 lir globe. Kazen, ki jo je zahteval zaradi rona, naj bi mu sodišče opustilo.

Albert Kermac naj bi bil kriv umora in rona. Zaradi umora je javni tožilec zahteval, naj ga sodišče obsodi na 18 let ječe (3 leta oproščena), zaradi rona pa na 5 let zapor, 70.000 lir globe. Od kazni, ki jo je zahteval zaradi rona, naj mu sodišče oprosti 3 leta, če pa bo sodišče sprejelo tezo branilcev, da je bil partizan, naj mu sodišče oprosti vso kazen, zahtevano zaradi rona.

Za Vardabassa in Mirando Marsiča pa je, kot smo že zgoraj omenili, zahteval, da ju sodišče zaradi pomanjkanja dokazov oprosti vseh obtožb.

Razprava se nadaljuje z govori branilcev Bertona, Sardosa in Zennara.

Tolmač Bill na začasni svobodi sojen pa bo v ponedeljek 24. t. m.

Včeraj smo pred zavezniškimi sodiščem za določevanje narokov zopet zagledali bivšega tolača angleške vojaške policije Williama Wellia-Billa, ki se mora zagovarjati pred vojaškim sodiščem, kjer se je izdal za angleškega oficirja ter si od različnih oseb sponosil okoli 150 tisoč lir. Kot smo že pred nekaj dnevi poročali, mu predsednik sodišča sodnik Bayliss ni dovolil privilegija časne svobode, včeraj pa je svojo odločitev menjal ter mu jo dovolil. Razprava proti znanemu

tolmaču Billu pa se bo vršila šele v ponedeljek 24. t. m. in ne danes, kot je bilo prvotno določeno.

SAMOMOR V BARKOVLAH V svojem stanovanju se je obesil

V nedeljo ob 21.20 zvečer so v mrtnišnico v Ul. Pietà pripeljali truplo 44-letnega zidarja Martelana Guilema iz Barkovlj-Boved 96, ki se je v samomorilnih namenih obesil v svojem stanovanju. Isti dan ob 17.30 je na polje prišla njegova sestra Irma s Furlanske ceste 325, ki je povedala, da je pol ure prej odšla obiskat svojega brata. Ker pa se je ji na dolgotrajno trkanje niso oglašili, je poklicala na pomoč nekaj oseb, s katerimi je nato s silo vstopila v stanovanje, kjer je v predstvi na obešalniku zagledala s pasom obenežena svojega brata. Vzroki, ki so samomorilca privedli do tega usodnega koraka, še niso znani.

Zlato verižico ukradel 2-letnemu otroku

V baru „Juventuti“ v Ul. Crispi je bila s svojo mamo Marto Clari iz Ul. F. Severo tudi njena 2-letna punčka Serena, kateri je neznan tati z njenega vrata odjel zlato verižico ter jo spravil v svoj žep.

V zabaviščnem parku v Ul. Broletto pa je postal žrtvijo neznanega dolgoročnega 33-letni Josip Vittori iz Ul. Giulija 11, kateremu je v gneči zmanjkala denarnica s 7000 lirami ter osebnimi dokumenti.

Dve nesreči v zabaviščnem parku

V zabaviščnem parku v Ul. Broletto, ki vsak večer nudi toliko zabave starim in mladim Tržičanom, sta se v nedeljo zvečer dogodili tudi dve nesreči, zaradi katerih se bosta morala poskušavata zadržati okoli 20 dni. Prvi se je ob 18.30 ponesrečil 27-letni Robert Bochean iz Ul. Torricelli 10, ki je padel z nekega vrtiljaka ter si pri padcu zlomil več reber. Ob 21.30 pa je bila na vrsti 17-letna Valnea Svetina iz Androna Colombo 7, ki je prav tako padla z vrtiljaka ter si poškodovala levo roko. Oba ponesrečena so takoj po nesreči z avtomobilom Rdečega križa prepeljali v glavno bolnišnico, kjer so jima nudili prvo zdravniško pomoč.

Obvestilo staršem

Obveščamo starše, da bodo zdravniški pregledi za otroke, ki pridejo v poštev za počitniške kolonije v drugi izmeni, od 18. do 22. julija t. i. od 9 do 11 ure dopoldne v Ul. R. Manna 29.

Voz z lesom se je prevrnil na vozniaku

Včeraj popoldne ob 15.15 se je na Il. pomolu novega pristanišča dogodila huda nesreča, katere žrtev je postal 70-letni voznik Tollo Jakob iz Ul. Media 9. Voznik je na svojem vozu peljal okoli 40 stovov lesa. Iz neznanih vzrokov pa se je voz z lesom prevrnil ter pod seboj pokopal voznika, ki so ga takoj nato hudo ranjenega prepeljali v tržaško bolnišnico. Zaradi hudih notranjih poškodb ter možganske pretrse, se o njegovem stanju zdravniki niso hoteli izjasniti.

NESREČA V ZGONIHU V gorečem seniku je spal

Z avtomobilom Rdečega križa se včeraj ob 5 jutraj peljali v tržaško bolnišnico 73-letnega Ogovečka Josipa, ki stanuje v Zgoniku pri družini Kosma. O stanju ponesrečenca

Člani delovne brigade „Trst“ odpotujejo v Jugoslavijo danes zvečer

V soboto je bil v Ul. R. Manna zdravniški pregled vseh mladincev in mladnic, ki so se prijavili v tržaško mladinsko brigado. Zdravniškega pregleda so se mladinci in mladnice skoraj stodoletno udeležili. Prav tako je bila v soboto prva brigadirska seja. Sejo je otvoril tov. Mesesnel, ki je v kraških, a jedratih besedah prikazal pomen mladinskih delovnih brigad. Poudaril je, da pomen za tržaške mladince odhod v mladinsko delovno brigado izredno važen dogodek, saj se bodo lahko v Jugoslaviji spo-

znali z mladinci vsega sveta, ki so prav tako prihajali na pomoč jugoslovanski mladini pri grajenju socializma. S temi mladinci bo tržaška mladina lahko navezala tesne stike; imela bo priliko, da jim prikaže položaj tržaške demokratske mladine v njegovi pravi luči ter da jih zanima za boro, ki jo vodi naša mladina za zmago demokracije, za obrambo miru v svetu ter za zmago resnice in pravice. Obenem pa se bo tržaška mladina še tesneje povezala z jugoslovansko mladino, kateri bo s svojim delom dokazala svojo solidarnost v njeni vsakodnevni borbi za izgradnjo socializma.

Navzoči mladinci so z navdušenjem sprejeli govor tova. Mesesnela ter s tem dokazali, da se zavedajo velikega pomena mladinskih delovnih brigad. Prešli so na obravnavanje tehničnih vprašanj, kot vprašanja potovanja, bivanja in povratka.

Kot druga točka dnevnega reda je sledila izvolitev štaba mladinske delovne brigade. V štab je bilo izvoljenih devet mladincev, od katerih vsakdo bo imel posebno funkcijo. Za komandanta štaba je mladina izvolila tova. Sodnika, ki se je takoj po izvolitvi v kratkih besedah zahvalil ter poudaril, da bo dolžnost vsakega mladince, da priporoče t. i. vsemu uspehu delovne brigade, ki mora v Jugoslaviji doseči kar največje uspehe s temi dokazati jugoslovanski mladini, da je tržaška mladina vedno pripravljena pomagati ji v njeni težki vsakodnevni borbi za zmago resnice in pravice.

Ob koncu seje so mladinci sklenili, da bo mladinska delovna brigada nosila ime brigada „Trst“.

Odhod mladinske delovne brigade bo danes ob 23.40 z glavne demokratske mladine želji brigadi „Trst“ čim več uspehov.

Kjer se kuje bratstvo med narodi

Ob povratku iz Jugoslavije se podpisani delavci z Tržaškega ozemlja toplo zahvaljujejo Enotnim sindikatom Jugoslavije za gostoljubnost, ki smo jo bili deležni v udobnem sindikalnem domu „France Rozman“ v Gorzi-Martuljku.

V tem prijetnem domu smo se srečali z delovnimi ljudmi vseh republik nove Jugoslavije in skupno v tovarniškem odnosu uživali naš 14-dnevni odhod. Kar smo videli v Martuljku so nam potrdili tudi delavci iz ostalih republik, namreč, da v hotelih in domovih, ki so bili v stari Jugoslaviji dostopni samo privilegijem, uživajo svoj letni dopust delovni ljudje, ki si ustvarjajo z velikimi naporisrečnejšo bodočnost.

Vsak pošten delavec, ki bi imel možnost videti ali slišati, kako tu delavci skupno prepevajo slovenske, italijanske, srbske, hrvaške in makedonske pesmi, in s tem konkretno ustvarjajo bratstvo med narodi, bi s studom zavrnili vse laži in kleвете, ki jih tržaški komunisti s pomočjo ŠR širijo proti socialistični Jugoslaviji.

Gozd-Martuljek, 15.7.1950. (Sledje podpisali)

RADIO

JUGOSL. CONE TRSTA (Oddaja na srednjih valovih 212,4 m ali 1412 kc)

TOREK 18. 7. 1950

6.30: Jutranja glasba; 6.45: Poročila v ul. in objava sporeda; 7.15: Jutranja glasba; 7.30: Napoved časa - poročila v ul. 7.45: Zbaven glasbeni spored; 12.30: Dvorki: Slovenski pesni; 12.45: Poročila v ul. in objava sporeda; 13.00: Napoved časa in poročila v ul.; 13.15: Pesti solistični spored; 13.45: Kulturni pregled (ital.); 14.00: Poljo zbori; 14.30: Pregled tiska v ul.; 14.45: Pregled tiska v ul.; 17.30: Pregled aktualnosti (it.); 17.40: Operetna glasba; 18.00: Ljudska univerza (ital.); 18.15: Kompozicija; 18.45: Poročila v hrvaščini; 19.00: Glasbena medigra; 19.15: Poročila v ital.; 19.30: Napoved časa - poročila v ul.; 19.45: Kulturni pregled; Kulturna kronika (slov.); 20.00: Bedrih Smetana: „Prodana nevesta“, opera v 3 dejanjih; 22.00: Plesna glasba; 22.30: Nočni koncert; 23.00: Zbaven poročila v ul.; 23.05: Zbaven poročila v ul.; 23.10: Objava dnevnega sporeda; 23.15: 15 minut tangov.

LJUBLJANA, MARIBOR IN REPOSTAJA NOVA GORICA (Oddaja na valih 327,1; 188,9; 212,4; 202,1 m.)

TOREK 18. 7. 1950

12.00: Zbaven glasbeni spored; 12.30: Napoved časa in poročila; 12.40: Popularen opoldanski koncert - vmes ob 13.30: Gospodarska oddaja; 14.00: Poljo zbori; 14.30: Zbaven glasbeni spored; 14.45: Peter Kreuder; 15.00: Napoved časa in poročila; 15.10: Samospeve slovenskih skladateljev poje Sonja Draksler, pri klavirju Marijan Vodopivec; 18.00: Laska orkestralna glasba; 18.30: Ljudska univerza; 18.45: Skladbe za gibčne prste; 19.00: Napoved časa in poročila; 19.15: V glasbi po svetu; 20.00: Opera; 22.00: Prens poročila; Zbaven poročila; 22.15: Zbaven poročila; 23.00: Poročila.

POČITNIŠKE NA BLEDU Letoviščarji, ki so določeni za letovanje na Bledu z odhodom 29. t. m., naj prinesejo danes do 10 ure svoje osebne podatke, ker v nasprotnem primeru ne bodo mogli odpotovati.

PDT sprejema v Ul. Machiavelli 13-11 nadaljnje prijave za letovanje na Bledu.

POČITNIŠKE NA BLEDU Letoviščarji, ki so določeni za letovanje na Bledu z odhodom 29. t. m., naj prinesejo danes do 10 ure svoje osebne podatke, ker v nasprotnem primeru ne bodo mogli odpotovati.

PDT sprejema v Ul. Machiavelli 13-11 nadaljnje prijave za letovanje na Bledu.

KOLEDAR

Gledališče - Kino - Radio

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

DANES 18. t. m. ob 21. uri gostovanje v BOLJUNCU (na prostem) s komedijo BRATKA KREFTA

„VELEIZDAJALEC“

Naše čestitke tovarišu Škarabotu

V družini tova. Škarabota, nameščena tiskarne ZTT in vodje ekipe, ki tiska naš dnevnik, beležimo vesel dogodek. Rodil se mu je prvi otrok, hčerka Loreana.

Novorojenčku, mladi mami in srečnemu očetu želi naše uresničeno vse najboljše.

Za počitniške kolonije so darovali

Justin 200, Justina Tence 100, Marija Hrobat 200, Kristina Deleka 200, Stanka Krizman 100, Stef. Kompare 200, Poljak 100, Draga Gerdinia 150, Silvio Komar 200, Maras 100, Gerbi 100, Bucik 200, Pekar 100, Moruzzi 150, Lulija Gerdinia 100, Pipan 150, Sledmak 200, Colja 200, Alba Granduc 100, Poljak 150, Karla Ferluga 50, Zora Starina 200, Branko Furman 100, Franc Brijak 100, Zdenka Vodopivec 100, Karmen Zorč 100, N. N. 500, Cok Antonija 600, Drago Pahor 500, Rudolf Benulič 500, Zdenka Savli 200, Zora Balj 100, Jože Umek 500, Milena Zigon 500, Egon Kraus 400, Mrakovčič 500, Ruppel 100, Ima nečetič 100, Avgustinič 100, Ivan Novak 200, Ana Gombat 200, Miroslav Ravbar 500, Sabina Piščanc 1.000, Bambič 500, Svab - Kriz 500, Borštnik 300, Oskar Hreščak 200, Leonid Pregarc 300, Sonja Princic 300, Karel Cernigoj 200, Justina Vuc 200, Anna Šenka 200, Anton Zadel 200, Marija Brezavšek 300, Ginori 100, Franc Glazar 300, Stanko Lupinc 300, Lipovec 100, Josip Cuck 200, Angela Sakšida 150, Dora Furjan 200, Robert Čezar 200, Kravos 200, Glus, Ukmar 100, Emilija Rustja 100, Albina Pernarčič 100, Justina Vuc 100, Poliduzzi Ana 100, Go. mer 100, Antonija Grab 100, Srečko Vitez 300, Verginella 200, Michelato 200 lir.

IZLETI ADRIA-EXPRESS

14. IN 15. AVGUSTA IZLET v Ljubljano

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

14. IN 15. AVGUSTA IZLET na Bled

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE ZA TRŽAŠKO OZEMLJE

DANES 18. t. m. ob 21. uri gostovanje v BOLJUNCU (na prostem) s komedijo BRATKA KREFTA

„VELEIZDAJALEC“

Naše čestitke tovarišu Škarabotu

V družini tova. Škarabota, nameščena tiskarne ZTT in vodje ekipe, ki tiska naš d

Zadnje presenečenje s svetovnega nogometnega prvenstva

Urugvaj - svetovni prvak z zmago nad Brazilijo 2:1 (0:0)

Nogometna reprezentanca Švedske se je z zmago nad Spanijo 3:1 (2:0) plasirala na tretje mesto

Tudi zadnji dan nogometnega svetovnega prvenstva v Braziliji se je končal z velikim presenečenjem, za katerega so poročili nogometaši Urugvaja, ki so v brk 150.000 brazilskih gledalcev premagali njihovega ljubljence, velikega favorita Brazilijo in si tako že v drugič (pred leta 1930) osvojili naslov nogometnega prvaka sveta.

Njihove nepričakovane zmage ni nihče pričakoval, posebno ne po zadnjih rezultatih Brazilije, ki je Švede in Spanijo premagala z visokimi rezultati (7:1 ter 6:1), dočim je Urugvaj s Spanijo komaj dosegel neodločen rezultat (2:2), Švede pa prav tako le s težavo premagal (3:2).

Tako kot na prejšnjih tekmah, je bil tudi v nedeljo ogromni stadion v Rio de Janeiru napolnjen s 150.000 gledalci, ki so bili gotovo zmage brazilске nogometne reprezentance. Obe močvirni sta nastopili v najboljših postavah, tekmo pa je sodil Anglež Reader. Prvi polčas je od začetnega do končnega sodnikovega žvižga potekal v premoči Brazilcev, ki je pa zaradi odločne nasprotnikove obrambe in zaradi nečnosti niso znali izbrati, tako da se je prvi polčas zaključil z neodločenim rezultatom 0:0.

Tudi prve minute drugega polčasa so potekale v znamenju napadov brazilskih nogometašev, ki so v 2' po Friaci prešli v vodstvo. Od tega trenutka dalje pa so Urugvajci menjali taktiko ter se z uspešnimi vrtili v protinapad ter dobesedno oblegali nasprotnikovo vrata. Njihov trud je bil poplačan v 21', ko je Schiaffino z neubranljivim strelom iz dna, tekma je postajala vedno življenejša in borbenostna, vendar pa še vedno v znamenju silovitih napadov Urugvajcev, katerih se Brazilci niso znali ubraniti, tako da je v 31'

Ghiglia v drugič potresel nasprotnikovo mrežo ter tako postavil končni rezultat tekme.

Isti dan sta se v San Paulu srečali nogometni reprezentanci Švedske in Spanije, katerih borba je odločila uprašanje tretjega in četrtega mesta. Kot je bilo pričakovati, so Švede z lahkoto premagali Spanijo ter se tako plasirali na tretje mesto, kar je lep uspeh, če upoštevamo, da so Švede na sedanjem svetovnem nogometnem prvenstvu igrali brez svojih najboljših igralcev Greena, ki in četrto Spanija (1 točka).

ZGUBILI SMO proti velikemu nasprotniku

Po povratku iz Brazilije v Jugoslavijo, kjer so sodelovali na nogometnem prvenstvu, so reprezentanti jugoslovanske nogometne ekipe dali izjavo predvsem o odločilni tekmi z Brazilijo.

«Lahko bi zmagali, je dejal Mitić, ki se je najbolje odlikoval v Braziliji. Pravi, da je bil pokazani nogomet slabši, kot je pričakoval. To velja za vse ekipe, ki razen Brazilije niso zadovoljile. Razočarani so ga Angleži, zlasti pa Italijani in Švede. Za južne Američane poudarja, da so zelo nadarjeni, nagli v akcijah, temperamentalni in da igrajo zelo dobro, kar velja zlasti za Brazilce. Najbolj so mu ugajali Ademir, Zizinho in Danilo.

Na tekmi z Brazilijo bi lahko zmagali, četudi smo bili službeno premagani. Igrali smo slabo; ne jaz, ne moji tovariši nismo pokazali tistega, kar znamo. Več okoliščin je vplivalo na našo igro. Predvsem je vplivala na nas važnost tega srečanja. Moja poškodba je napravila zmedo med igralci, zato smo postali nervozni, posebno pa še ko smo prejeli gol že v začetku tekme.

Brazilci so zaigrali izvrstno in s takšnim poletom da so v resnici zasluženo zmagali.

Bobek, ki je proti Mehiki pokazal izvrstno igro in prav dobro igral tudi v Recife (Perambuco), na tekmi proti Braziliji pa je bil eden najslabših v moštvi, je dejal:

dveh bratov Nordhal, Karlsson in Liendholma. Usoda Španije je bila zapetena že v prvem polčasu, ko so Švede vodili z dvema goloma razlike, katerih realizatorja sta bila Sundqvist in Melberg. V drugem polčasu je padel še en gol na vsaki strani, zabila pa sta ju Palmer za Švedsko in Zarra za Spanijo.

Po nedeljskih tekmah je svetovno nogometno prvenstvo zaključeno, svetovni prvak je postal Urugvaj (5 točk), drugo mesto je zasedla Brazilija (4 točke), tretje Švedska (2 točke), četrto Spanija (1 točka).

«Nasprotnik nas ni preplašil, toda vzdušje pred tekmo in med tekmo je močno vplivalo na večino naših igralcev in tudi na name. Poskušal sem vse, kar je bilo v moji moči, tekam sem po igrišču, se boril, žal sem pa kaj kmalu opazil, da tavam in zamezujem izčrpano. To je treba doživeti in razumeti. To je nova izkušnja, da se nismo dovolj zrela za vsako pomembno in veliko srečanje. Priprave si moramo, da se la pomanjkljivosti odpravijo. V Rio je bilo vzdušje takšno, da smo morali imeti zares močne živce, da smo lahko vzdržali silni pritisk z vseh strani. Primer Rajka Mitića je docela zmedel naše vrste, Brazilci pa je navdali z novimi

poletom. Izgubili smo proti zares velikemu nasprotniku, ki je po mojem mnenju nedvomno novi svetovni prvak. Najboljši igralci na tem svetovnem prvenstvu so bili po mojem mnenju Horvat, Mitić, Ademir, Zizinho, Sibi in člani angleške reprezentance Piney Marteson in Matheus. Jovanović, ki se je odlikoval na vseh tekmah in je bil eden izmed stebrov naše obrambe, četudi je po njegovi krivdi padel prvi gol za Brazilijo, pravi med drugim tole: «To je bila zelo težava tekma zlasti za našo obrambo. Če ne bi bili tako živčni, bi se kaj kmalu znašli in vsilili nasprotniku svojo nizko igro, ki ne ustreza Brazilcem. Vendar pa

Urugvaj - novi nogometni prvak sveta

nas je Mitićeva poškodba spravila s tira. Zgubili smo proti velikemu nasprotniku. To nam bo nova izkušnja, da je treba igrati tehnično še bolje in da se moramo tudi psihično pripraviti na takšna srečanja. Zvezni kapitan Mikica Arsenijević: «Čeprav nismo prišli v finale in četudi smo proti Braziliji igrali slabše in nismo pokazali vsega, kar znamo, naši igralci, smo zapustili ugoden vtis. Smo strogi v ocenitvi igre naših reprezentantov, saj vemo, kaj lahko pokažejo in kaj znajo. Dejstvo je, da smo preprečili premagali Švice in Mehiko in da nas je premagal velik nasprotnik — Brazilija.

«Naj se Stalin otepa protislovi eksploziji, skokov v socialistični družbi s prijateljskimi razredi, naj to še tako teoretično utemeljuje — dejstvo je, da se socializem ne more razvijati tako mirno, tako filistarsko. In se tudi ne. Socializem je odraža družbeno bitnost splošni zakoni dialektike, da vsaka stvar doživi enkrat svojo lastno negacijo in da se nadaljuje potem progresivni razvoj z vsemi pridobitvami starega na osnovi nove kvalitete. Zato je tudi Jugoslavija čelgalska negacija sedanje stanja v socializmu» (Dijalas).

Vse vseh panogah sovjetske kulture vladajo samovoljni monopoli. To stanje v sovjetski znanosti vsekakor ne more biti drugak, kakor odraz stanja v boljševiški partiji. Arakchejevski režim vlada, pravi Stalin. (Arakchejev je bil grof in general pod Aleksandrom I. Zadržal je zelo veliko vlogo v vsem notranjem življenju Rusije; znan je zlasti po tem, da je ustanovil na Kavkazu vojaške kolonije in s kolonisti posebno kruto ravnal.) Ali ne bi mogli izraziti arakchejevski režima z izrazom «sturski režim», izrazom, ki ga je svoj čas uporabil sam Stalin, ko je govoril o naši Partiji? Ali je to kaj drugega? Toda zdaj Stalin govori o stanju v lastni državi!

Te Stalinove ugotovitve o stanju v lingvistiki sicer niso ničesar novega. Vse to je bilo pred njim že neštetokrat povedano v sovjetskem tisku, odnošno v mnogih diskusijah. Prav točno tako stanje pa ne vlada samo v lingvistiki — ampak prav v vseh panogah sovjetske kulture: v literaturi, glasbi, filmu, gledališču, biologiji itd. — vsepovsod. Vse to je ugotovil sam sovjetski tisk in sami sovjetski znanstveniki ter kulturni delavci. Skoraj povsod se je že o tem diskutiralo, da ni kritike in samokritike, da vladajo samovoljni monopoli, da stvari ne teko tako, kot bi morale itd. Povsod ista slika.

Vsi sovjetski filozofi s Stalinom na čelu pa govorijo vedno in povsod samo o posameznih primerih, nihče ni tam še stvaril posplošni, čeprav posplošne naravnosti bje v očeh. Nihče še ni ugotovil, da vlada arakchejevski režim, prav povsod, nihče si še ni zastavil vprašanja, od kod ta splošni pojav. Odgovor je pa vedno isti: Premalo je kritike in samokritike, vrhov se so polastili patenterni nezmotljivi voditelji, monopolisti. Stvar je torej čisto

to, kar je Stalin v svoji knjigi »Ostanke filozofije« (1950). Se ne »60 odst. popusta na železnice, odprava carine in taks za romarje bo Italijo spravilo ob mnoge milijone

Italija? Ona bo ob strani gledala to silno zlato reko: »Svetlo leto bi lahko prineslo Italiji ogromne dohodke, organizacija in največji del dobička je v rokah iniciatorjev. Italija je v tem primeru melanholični opazovalec.« (F. Trapani, »Eco internazionale«, 17.1.1950). Se ne »60 odst. popusta na železnice, odprava carine in taks za romarje bo Italijo spravilo ob mnoge milijone

Poglejmo nekatere podatke iz hotelskega sektorja, ki prav tako ilustrirajo ves uveljavljen sistem italijanske vlade v zvezi s turizmom. Centralnemu odboru vse.

italijanska vlada brez vsake odškodnine odstopila vrsto zgradb, da so jih priredili za prenočišča romarjev. Izpraznila je večino pošteno poslopij, bivše vojne akademije, nekatere bolnice in sirotišnice, da bi lahko Vatikan za svoj račun razvil turistično eksploatacijo. Tako so v duhu ekspansijske dobrote in milosti vrgli iz bolnic bolnike, iz sirotišnic reveže. Vlada, ki se leta in leta rešuje vprašanje onih stotisočev, ki so v vojni izgubili dom, je podarila Vatikanu 20 tisoč postelj, ki jih je nabavila v Ameriki po Marshallovem planu. Vatikan je kljub temu po svoji strani vse leto 1948 in 1949 delal za zagraditev kompleksa hotelov vseh tipov in

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • INDUSTRIJA • PROMET • FINANCE

Indeks cen na debelo v Italiji narašča

RIM. — Iz Rima, poročajo da se je indeks cen na debelo v preteklem letu povečal, in sicer od 249,63 v maju na 253,84 v juniju (1938 je 100). Največje povečanje, in sicer 2,78 odstotkov, beležijo pri surovinah živalskega in rastlinskega izvora, za 2,33 odst. pa so se podražile rudninske surovine.

Letošnja letina riža v Italiji bo vrhla nad 6 milijonov stotov. Nasprotni lani se je povečala zaradi večje obdelane površine. Izvoz je bil v letošnjih prvih šestih mesecih dober, namreč dojen od lanskega v isti dobi. Tudi žitna letina bo dobra. Pripravlajo se že na zbirni odkup in cena za stot takšnega žita je določena na 5.000 lir, toliko, kakor znaša cena žita na prostem trgu.

Poročajo, da je bil uspeh mednarodnega velesejma v Padovi dober. Imel je 3.107 razstavljalcev od tega 982 inozemskih iz 26 držav. Obiskalo ga je okrog 850.000 ljudi, med njimi 15.000 tujecev. Razstavna površina je znašala 52.000 kvadratnih metrov. Na priveditvi je sodelovalo tudi 14 inozemskih trgovinskih zastopstev.

Na podlagi teh podatkov se zdaj prireditev tržaškega velesejma zares skromna, zlasti ok upoštevamo, da Padova ni nikakršno mednarodno trgovinsko središče, kakršno je nedavno Trst.

Iz Benetke poročajo, da je tudi tam švicarski tranzitni promet skromen in ne doseže predvojnega (11.000 ton letno). Tranzitne pošiljke izvirajo, ali se odpremljajo v Indijo, proti Levantu in Južni Ameriki. Leta 1948 so imeli 1560 ton švicarskega tranzita (skoraj vse bombaž), lani 3886 ton (230 bombaž, 765 sadje, zelenjava, 464 živila itd.); v letošnjih prvih petih mesecih pa so imeli: januarja 475 ton, februarja 145, marca 396, aprila 464, maja 171. To pomeni, da se šica razen na Benetke pristoja navezava predvsem na novo in Marseille, ter le na Benetke in Trst.

so jih vzbudile priprave, udatarjajo avstrijski uradni krogi, da ta ustanova nikakor namerjena proti že obstoječi italijanski trgovinski zbornici na Dunaju. Zato bo čisto avstrijska stvar in ne misli tekmovati s italijanskimi ustanovami, obstajajo ali v Avstriji ali v Italiji. Pač pa so avstrijski krogi menili, da je potrebno, da tudi sami ustanove neko organizacijo, ki naj bi sodelovala s podobnimi italijanskimi. Seveda pri tem bodo gledali predvsem na zaščito avstrijskih interesov.

Zaradi političnih dogovorov na Daljnem vzhodu so prišli razen zlata, ki je poskočilo iz svoj prve dni, naraščati tudi ne raznovrstnih surovin in dragin, zlasti kolonialnega in druga, ki prihaja z ameriških tihooce. Tako se opaža tudi na lijskem tržišču naraščanje cen za olje in sicer tudi za olj domaćega izvora, ker so v tem pogledu vplivale zvišane cene ameriških masloč.

V Trstu so na primer zabeležili precejšnje podražitve, pri čem sponosorja s četrstih stih tržili. Prav tako so se stali izvozniki kake so med stopnjeji in utrajajo na njih cenah. Iz Avstrije na primer prihajajo precejšnje zvišanje po kavi, vendar zaradi pomanjkanja cen ni bilo mnogo posključkov. Gleda zlasti poročajo na pr. z njujorške trga, da je kubanski sladkor nenadoma zrasel od 4,15 centov za funt (0,47 kg) na 4,50 centov. Čeprav bi cena sladkorja ne mogla narasti, ker je proizvodnja skoraj zadostna, kakor je te dni ugotovil svet za sladkor, ki se je sestavl v Londonu. V Italiji so povsod cen nedvomno tudi posledice nove carinske tarife, ki je stopila ta mesec v veljavo. Vendar pa vlada na trgu tendence poviševati cene, izkoristiti mednarodno situacijo.

Avstrijskoitalijanski trgovski zavod na Dunaju

Zadnje dni se v dunajskih krogih govori o ustanovitvi posebne avstrijsko-italijanske trgovinskega zavoda na Dunaju. Zaradi različnih odmevov, ki v Jugoslaviji tembolj sprostiti ustvarjalna energija ljudskih množic, zato v Jugoslaviji takšni monopolisti, ki bi tako kot v Sovjetski zvezi dušili svobodo, nesejo, nimajo tal. In zato mora ustvarjalni polet naših množic prekositi staro prakso okostenelega sovjetskega birokratizma.

BORIS GRABNAR KONEC

Češki diplomat

ki se noče vrniti v domovino

WASHINGTON, 11. — Državn tajništvo ZDA je danes objavilo, da je Jan Kyjovsky, bivši češkoslovaški generalni konzul v New Yorku, zaprosil ZDA, da mu priznajo pravico azila. Kyjovsky je baje dejal, da bi bilo zanj nevarno, če bi se vrnil v ČSR. Sedaj njegovo prošnjo na državnem tajnistvu proučujejo.

Prof. Friedrich s Harvardove univerze v ZDA, ki med drugim proučuje vprašanje primanjlitve dolarjev v Evropi, in vprašanje oddaje orožnih zalog usakovanih poljedelskih pridelkov, ki leže po skladiščih v ZDA. V nekem svojem predavanju in Frankfurtu je izjavil, da pomenijo te zaloge in na splošno velika poljedelska proizvodnja največjo nevarnost za ameriško gospodarstvo.

Vprašanja ni mogote rešiti drugak, kakor tako, da prenesemo ZDA glede dobav poljedelskih pridelkov, ki leže po skladiščih evropskih držav, v zamenjavo z ZDA upašale industrijske izdelke.

Kakor znano, dela ameriški vladni krog zares najočnejše skrb dotedaj politiki, ki zahteva z vladne strani močnejše subvencije farmarjem, radi se kroničnega pomanjkanja je tudi za preteklo finančno leto pokazal v višini okrog 3,5 milijarde dolarjev, kljub znatni povečanju gladi krogov in tisku, morajo gladi krogov in tisku, kako bi blago, ki leži po skladiščih in se deloma krmakor koli prodati, ako se dopolnijo sistem subvencij in ceni. Dogodki v Daljnem vzhodu bodo v tem pogledu le malo vplivali, namreč glede lažje oddaje blaga, pač pa bodo se postopajli nanašani položaji.

(Nadaljevanje sledi)

Italijansko-nemška trgovinska pogodba

12. t. m. so bila v Rimu zaključena pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe, plačilnega sporazuma in vrsto drugih dogovorov. V smislu teh sporazumov bodo izmenjali blaga v vrednosti okoli 140 milijonov dolarjev v vsaki smeri, in sicer med 1. julijem t. l. in 30. junijem 1951 (doslej je 105 milijonov dolarjev letno). Nemčija bo odvažala za okrog 45 milijonov dolarjev poljedelskih pridelkov (južno sadje, povrtnina, vino, posušeno sadje, riž itd.) ter razno tekstilno blago in surovine, kakor konjoplo, surovo svilo, rayon in klobučevino. Italiji bo dajala v zameno najprej premog, nato stroje in elektrotehniški material ter drugo industrijsko blago.

Finančnoplačilni sporazum ne pozna obveznosti računov v dolarjih, marveč bo to na prostodano v markah, lireh ali drugih valutah. V tem pogledu Banka de poganjanja med Bank deutscher Laender in Uff. ital. cambi. Italija ukinje veljavnost vseh vojnih zakonov nasproti Nemčiji in njenim državljanom in nemško premoženje, nastalo po 15. septembru 1947, se vrne lastnikom. Med obema državama velja klavzula enajsete ugodnosti glede osebnih in premoženjskih pravic in tudi glede carine. Nemčiji nameni Italija znova evakuirati avstrijske vojske, izum. v. id. Pozne take bodo znižane, v kratkem pa sploh odpravljeni vizumi za osebni promet med obema državama. Izvorne izpričave za blagovne pošiljke bodo ponovno lahko izdajali v Italiji pristojni uradi, v Nemčiji pa trgovinske zbornice.

Zaradi političnih dogovorov na Daljnem vzhodu so prišli razen zlata, ki je poskočilo iz svoj prve dni, naraščati tudi ne raznovrstnih surovin in dragin, zlasti kolonialnega in druga, ki prihaja z ameriških tihooce. Tako se opaža tudi na lijskem tržišču naraščanje cen za olje in sicer tudi za olj domaćega izvora, ker so v tem pogledu vplivale zvišane cene ameriških masloč.

V Trstu so na primer zabeležili precejšnje podražitve, pri čem sponosorja s četrstih stih tržili. Prav tako so se stali izvozniki kake so med stopnjeji in utrajajo na njih cenah. Iz Avstrije na primer prihajajo precejšnje zvišanje po kavi, vendar zaradi pomanjkanja cen ni bilo mnogo posključkov. Gleda zlasti poročajo na pr. z njujorške trga, da je kubanski sladkor nenadoma zrasel od 4,15 centov za funt (0,47 kg) na 4,50 centov. Čeprav bi cena sladkorja ne mogla narasti, ker je proizvodnja skoraj zadostna, kakor je te dni ugotovil svet za sladkor, ki se je sestavl v Londonu. V Italiji so povsod cen nedvomno tudi posledice nove carinske tarife, ki je stopila ta mesec v veljavo. Vendar pa vlada na trgu tendence poviševati cene, izkoristiti mednarodno situacijo.

Avstrijskoitalijanski trgovski zavod na Dunaju

Zadnje dni se v dunajskih krogih govori o ustanovitvi posebne avstrijsko-italijanske trgovinskega zavoda na Dunaju. Zaradi različnih odmevov, ki v Jugoslaviji tembolj sprostiti ustvarjalna energija ljudskih množic, zato v Jugoslaviji takšni monopolisti, ki bi tako kot v Sovjetski zvezi dušili svobodo, nesejo, nimajo tal. In zato mora ustvarjalni polet naših množic prekositi staro prakso okostenelega sovjetskega birokratizma.

BORIS GRABNAR KONEC

Nemška avtomobilska proizvodnja

Iz Frankfurta poročajo, da je dosegla proizvodnja avtomobilskih tovornic Zapadne Nemčije v prvih 6 mesecih t. l. 89 tisoč 700 vozil ali 85 odst. celokupne avtomobilske proizvodnje. Porast je torej ogromen.

Za Američani in Angleži, ki so se že dobro vsadili v nemško industrijo in sveda tudi v avtomobilsko, prihajajo sedaj še Francozi. Tako se je te dni vplivalo v trgovinski register Baden-Badenski podružnica francoske avtomobilske tovarne Renault. Ravnanje tega podjetja se pogaja z nemškimi avtomobilskimi industrijami, da bi dosegli sodelovanje v proizvodnji. Razgovori se vodijo konkretno z nemško tovarno »Volkswagen« in sicer naj bi na francoske Renault karoserije montirali avtomobilski motor te tovarne. Načrtujejo se enkrat obrat s hidravlično stisnjenimi.

Prof. Friedrich s Harvardove univerze v ZDA, ki med drugim proučuje vprašanje primanjlitve dolarjev v Evropi, in vprašanje oddaje orožnih zalog usakovanih poljedelskih pridelkov, ki leže po skladiščih v ZDA. V nekem svojem predavanju in Frankfurtu je izjavil, da pomenijo te zaloge in na splošno velika poljedelska proizvodnja največjo nevarnost za ameriško gospodarstvo.

Vprašanja ni mogote rešiti drugak, kakor tako, da prenesemo ZDA glede dobav poljedelskih pridelkov, ki leže po skladiščih evropskih držav, v zamenjavo z ZDA upašale industrijske izdelke.

Kakor znano, dela ameriški vladni krog zares najočnejše skrb dotedaj politiki, ki zahteva z vladne strani močnejše subvencije farmarjem, radi se kroničnega pomanjkanja je tudi za preteklo finančno leto pokazal v višini okrog 3,5 milijarde dolarjev, kljub znatni povečanju gladi krogov in tisku, morajo gladi krogov in tisku, kako bi blago, ki leži po skladiščih in se deloma krmakor koli prodati, ako se dopolnijo sistem subvencij in ceni. Dogodki v Daljnem vzhodu bodo v tem pogledu le malo vplivali, namreč glede lažje oddaje blaga, pač pa bodo se postopajli nanašani položaji.

(Nadaljevanje sledi)

TOUR DE FRANCE BELGIJEČ OCKERS zmagovalac četrte etape

V četrti etapi kolesarske krožne dirke po Franciji je zmagal Belgijec Ockers, ki je v Rouenu privozil v cilj z 12 sekundami prednosti. Drugi je bil Francoz Rolland Antoine, tretji Belgijec Blomme Maurice. Favoriti dirke Italijana Bartali in Magni, Francoza Bobet in Robic ter Švicar Kubler so privozili v cilj v strnjeni skupini kakšnih 80 vozačev.

V skupni kvalifikaciji vodi Francoz Gauthier pred Luksemburčanom Goldschmidtom. Bartali, Kubler, Robic imajo v skupni kvalifikaciji 5 slabši čas od nositelja rumene majice Gauthierja.

Nogometni turnir za "Kraški pokal", v organizaciji F.D. Opčine

Fizikturno društvo Opčine je prišlo v organizacijo nogometnega turnirja za »Kraški pokal«, za katerega se je že prijavilo 10 enastorice. Tekme bodo odigrane na nogometnem igrišču na Opčinah. Zmagovalci bo nagrajeni s pokalom ter 15 medaljami, drugoplasirano moštvo bo prejelo plaketo ter 15 medalj, tretjeplasirano pa 15 medalj.

Svetovno prvenstvo v telovadbi Svicarji svetovni prvaki

Te dni, je bilo v Bazlu v Šviciji 12. svetovno prvenstvo v telovadbi, katere so se udeležili tudi jugoslovanski telovadci in telovadke. Jugoslovanski telovadci so imeli nesrečo, ker se je pri vajah na bradli posrešili njihov najboljši telovadec Longyica Miro, kar je tudi glavni vzrok, da so se plasirali šele na 5. mesto. Tudi Jugoslovanke niso izpolnile pričakovanih ter so zasedle šele 4. mesto.

Tehnični rezultati: Zenske 1) Švice 697,500 točk, 2) Francija 598,766; 3) Italija 594,250; 4) Jugoslavija 589,336; 5) Avstrija 114. Moški: 1) Švice 855,25; 2) Finska 838,50; 3) Francija; 4) Italija; 5) Jugoslavija; 6) Egipci.

uredništvo: ULICA MONTECCHI, št. 6, III. nad. — Telefon št. 93-808. — UPRAVA: ULICA SV. FRANKISKA št. 20 — Telefonska št. 73-38. OGLASBI: od 8.30-12 in od 15-18. — Tel. 29-477. Cene oglasov: Za vsak mm višine v širini 1 stolpec: trgovski 60, finančno-upravni 100, osmrtnice 90 lir. Za FRJ: Za vsak mm širine 1 stolpec za vse vrste oglasov po 10 din. Odg. urednik STANISLAV RENKO. — Tiska Tržaški tiskarski zavod. — Podruž.: Gorica, Ul. S. Pellico 1-II, Tel. 1-132. — Koper, Ul. Battisti 301-a, Tel. 70.

Jugoslovanski lahkoatletični v Londonu

Na londonskem stadionu se je začelo v soboto pred 20.000 gledalci mednarodno prvenstvo Anglije v lahki atletiki, na katerem sodelujejo tudi jugoslovanski lahkoatletiči.

Jugoslovani Gubijan je zasedel pri metu kladiva drugo mesto. Prvi je bil Anglež Clare, ki je z dolžino 54,35 m postavil nov angleški rekord. Clare je v odlični formi. Gubijan je vrzel kladivo 52,85 m.

Lep uspeh je dosegel mladi Jugoslovani Ottenheimer, ki mu je uspelo, da se je kljub močni konkurenci pri teku na 1 miljo (1600 m) plasiral v finale. V svoji skupini je prišel na cilj drugi s časom 4:19,8 za Angležem Aireym, ki je dosegel čas 4:14,6. Cas Ottenheimerja je znatno boljši od časa zmagovalcev v preostalih dveh skupinah. Tek na 6 milj (9654 m) je bil najlepša točka tekmovalcev. Po izrednem teku je zmagal Anglež Anden, ki je postavil angleški rekord 29:33,6. Van de Vatin je s časom 29:40,6 dosegel nov belgijski rekord. Jugoslovani Mihalič je bil tretji s časom 30:12,0. Drugi tekmovalci so imeli znatno slabše čase. Nekateri pa so med tekom odstopili, ker niso mogli izdržati izredno hitrega tempa.

„SVETO LETO“ OD DANTEJA DO LETOS

100 milijard lir dobička bo prineslo sveto leto Vatikanu

60 odst. popusta na železnice, odprava carine in taks za romarje bo Italijo spravilo ob mnoge milijone

italijanska vlada brez vsake odškodnine odstopila vrsto zgradb, da so jih priredili za prenočišča romarjev. Izpraznila je večino pošteno poslopij, bivše vojne akademije, nekatere bolnice in sirotišnice, da bi lahko Vatikan za svoj račun razvil turistično eksploatacijo. Tako so v duhu ekspansijske dobrote in milosti vrgli iz bolnic bolnike, iz sirotišnic reveže. Vlada, ki se leta in leta rešuje vprašanje onih stotisočev, ki so v vojni izgubili dom, je podarila Vatikanu 20 tisoč postelj, ki jih je nabavila v Ameriki po Marshallovem planu. Vatikan je kljub temu po svoji strani vse leto 1948 in 1949 delal za zagraditev kompleksa hotelov vseh tipov in

bo s posebno vladno koncesijo ostala ta valuta v inozemstvu akumulirana za Vatikan in samo on bo razpolagal njo za krepitev svojih spiritualnih pozicij. Te papirje »litre svetega leta«, ki bodo krostile po Italiji, mora sicer Vatikan amortizirati, odkupiti jih mora od onih, ki jih bodo za razne usuge inkasirali od romarjev, toda v tem je tudi bistvo businessa (kupčije): na ta način je Vatikan z amortizacijo in brez vsakih komplikacij avtomatično prenesel del svoje kapitala v inozemstvo.

Računa se, da pojde na ta način skozi bele poduhovljene roke Vatikanu približno 1000 milijard lir od 6 do 7 milijonov romarjev. Toda

vedril, ki se bodo hoteli v Italiji tudi drugače zabavati, ne pa samo poslušati po bazilikah in hotelih, kako se pozno v noč moliti rožni venec pod nadzorstvom duhovnih očetov. Tak ekstravaganantnostni grešnik bo položil v banki v New Yorku, Londonu ali Parizu ali pa tudi pri cerkveni ustanovi, ki je povezana z Vatikanom, svoje dolžare, funte in franko, v Italiji pa se bo poslužil samo teh vatikanskih čekov, ki imajo isto vrednost kot prave ture.

Množica romarjev bi morala slutiti Italiji in ogromni dotok turistinih deviz bi se moral stekati v njene blagajne, če bi Italija ne bila tako vatikanizirana. Tako pa

italijanska vlada brez vsake odškodnine odstopila vrsto zgradb, da so jih priredili za prenočišča romarjev. Izpraznila je večino pošteno poslopij, bivše vojne akademije, nekatere bolnice in sirotišnice, da bi lahko Vatikan za svoj račun razvil turistično eksploatacijo. Tako so v duhu ekspansijske dobrote in milosti vrgli iz bolnic bolnike, iz sirotišnic reveže. Vlada, ki se leta in leta rešuje vprašanje onih stotisočev, ki so v vojni izgubili dom, je podarila Vatikanu 20 tisoč postelj, ki jih je nabavila v Ameriki po Marshallovem planu. Vatikan je kljub temu po svoji strani vse leto 1948 in 1949 delal za zagraditev kompleksa hotelov vseh tipov in

bo s posebno vladno koncesijo ostala ta valuta v inozemstvu akumulirana za Vatikan in samo on bo razpolagal njo za krepitev svojih spiritualnih pozicij. Te papirje »litre svetega leta«, ki bodo krostile po Italiji, mora sicer Vatikan amortizirati, odkupiti jih mora od onih, ki jih bodo za razne usuge